

STUDIJŲ DALYKO (MODULIO) APRAŠAS

Dalyko (modulio) pavadinimas	Kodas
Pasaulio literatūra ir medijos	

Dėstytojas / a (--ai)	Padalinys (-iai)
Koordinuojantis: partnerystės doc. dr. Dainius Vaitiekūnas	Vilniaus universiteto Komunikacijos fakulteto Žurnalistikos bakalauro studijų programos komitetas Bernardinų g. 11, LT-01124 Vilnius
Kitas (-i):	

Studijų pakopa	Dalyko (modulio) tipas
Pirmoji	Pasirenkamasis / individualiųjų studijų

Igyvendinimo forma	Vykdymo laikotarpis	Vykdymo kalba (-os)
Auditorinė, nuotolinė (konsultacijos)	Pavasario (VI) semestras	Lietuvių kalba

Reikalavimai studijuojančiajam	
Išankstiniai reikalavimai: nėra	Gretutiniai reikalavimai (jei yra): nėra

Dalyko (modulio) apimtis kreditais	Visas studento darbo krūvis	Kontaktinio darbo valandos	Savarankiško darbo valandos
5	130	30	100

Dalyko (modulio) tikslas
Dėstomas dalykas studentams padės suprasti kintančias sąsajas tarp pasaulio literatūros ir medijų nuo Antikos iki Postmodernizmo. Bus lavinami gebėjimai atidžiai skaityti ir lyginti įvairių laikotarpių ir žanrų literatūrinius ir neliteratūrinius tekstus, aktualizuoti juos, atpažinti universalias pasakojimo struktūras, iki šiol pasikartojančius siužetus, mitus, stereotipus bei klišes, svarstyti išmonės ir dokumentinio, literatūrinio ir žurnalistinio pasakojimo įtaigumo problemą. Bus tobulinamas gebėjimas argumentuotai diskutuoti literatūros kūrinio meninės vertės ir aktualumo. Supažindinti studentus – būsimuosius žurnalistus – su Antikos literatūra, Vakarų Europos literatūros Viduramžių, Renesanso, Klasicismo, Baroko, Apšvietos, Romantizmo, Realizmo, Natūralizmo, Modernizmo ir Postmodernizmo literatūros raidos etapais, tendencijomis, mokyklomis, filosofinių ir estetinių programų pagrindais bei tų etapų literatūros ir medijų santykių problematika ir jų aktualiąja išraiška, išanalizuoti svarbiausius pasirinktų rašytojų kūrinius, apibrėžti klasikinės literatūros sąsajas su šiuolaikinėmis medijomis. Ugdyti studentų kultūrinių kontekstų, srovių, žanrų, iškiliausių autorių kūrybos visumos ir pasauliniam kultūriniam paveldui svarbių literatūros kūrinių išmanymą, kompetenciją skirti stilistines, poetines, estetines ypatybes ir gebėjimą šią kompetenciją kūrybingai pritaikyti. Lavinti estetinį skonį ir suvokimą, kultūrinį bei literatūrinį sąmoningumą, analitinį ir kritinį mąstymą, diskusijų įgūdžius bei kultūrą.

Dalyko (modulio) studijų rezultatai	Studijų metodai	Vertinimo metodai
Gali kritiškai vertinti disponuojamą informaciją, prognozuoti pokyčius bendresniame komunikacinių procesų kontekste	Probleminis dėstymas, aktyvaus mokymo(-si) metodai (grupės diskusija, individualus išplėstinis pasisakymas), tiriamieji metodai (informacijos paieška, sistemimas, literatūros ir kitų medijų pranešimo analizė).	Dalyvavimas seminaruose. Pasisakymai per seminarus vertinami balais nuo 1 iki 10.
Geba kūrybiškai pateikti ir analizuoti politikos, ekonomikos, kultūros ir socialinio gyvenimo faktus ir reiškinius	Probleminis dėstymas, aktyvaus mokymo(-si) metodai (grupės diskusija, individualus išplėstinis	Dalyvavimas seminaruose. Pasisakymai per seminarus vertinami balais nuo 1 iki 10.

	pasisakymas), tiriamieji metodai (informacijos paieška, sisteminimas, literatūros ir kitų medijų pranešimo analizė).	
Geba kompleksiskai analizuoti literatūros ir kitų medijų turinį ir jį lemiančius veiksnius, kritiškai vertinti informacinėje erdvėje vykstančius procesus ir taikyti komunikacijos tyrimų metodus	Lyginamoji analizė. Probleminis dėstymas, aktyvaus mokymo(-si) metodai (grupės diskusija, individualus išplėstinis pasisakymas), tiriamieji metodai (informacijos paieška, sisteminimas, literatūros ir kitų medijų pranešimo analizė).	Dalyvavimas seminaruose. Pasisakymai per seminarus vertinami balais nuo 1 iki 10.
Geba apibrėžti ir numatyti žiniasklaidos poveikį visuomenei, kritiškai vertinti literatūros ir kitų medijų įtaką įvairioms socialinėms grupėms, pilietinei bendruomenei	Probleminis dėstymas, aktyvaus mokymo(-si) metodai (grupės diskusija, individualus išplėstinis pasisakymas), tiriamieji metodai (informacijos paieška, sisteminimas, literatūros ir kitų medijų pranešimo analizė).	Dalyvavimas seminaruose. Pasisakymai per seminarus vertinami balais nuo 1 iki 10.

Temos	Kontaktinio darbo valandos							Savarankiškų studijų laikas ir užduotys	
	Paskaitos	Konsultacijos	Seminarai	Pratybos	Laboratoriniai darbai	Praktika	Visas kontaktinis darbas	Savarankiškas darbas	Savarankiškai atliekamos užduotys
1. Įvadas: intertekstualumas, intermedialumas, transmedialumas. Stereotipai ir klischės literatūroje ir mene, medijose. Originalumo problema. Pasakojimo universalumas. Knygos menas, tradicinės ir naujosios medijos. Antikiniai mitai, Bibliniai motyvai literatūroje, šiuolaikinės masinės medijose. Herojiškumo, dramatiškumo ir tragiškumo samprata literatūroje ir šiuolaikinės medijose.	2	1	2				5	15	Pasirinkto mito ir „Odisejos“ ištraukos analizė. Pasirinkto Aischilo/ Sofoklio/ Euripido kūrinio ir jo teatrinės inscenizacijos analizė / pasirinkto riterinio romano analizė („Rolando giesmė“, Joseph Bédier, „Tristanas ir Izolda“. Chrétien de Troyes, „Persevalis, arba pasakojimas apie Grailį“). Dantė, „Dieviškoji komedija“ (fragmentai) ir jos iliustracijos.
2. Modernumo sampratos. Modernybės literatūriniai mitai (Faustas, Don Žuanas ir kt.). Renesanso literatūra ir medijos. Utopijos samprata, eseistiškumas: sąsajos su literatūra ir šiuolaikinėmis medijomis. Baroko, Klasicizmo, Apšvietos literatūra ir medijos. Komiškumas, didaktiškumas.	2	1	2				5	15	Michel de Montaigne „Esė“: esė bruožai (ištraukos analizė). Williamo Shakespeare'o sonetų, dramos („Hamletas“, „Makbetas“) analizė/ Miguelio de Cervanteso „Don Kichotas“ ištraukos analizė. Molière'o komedija „Don Žuanas, arba Akmens puota“ arba kitos ir jos inscenizacijos teatre arba kine analizė

4. Romantizmo literatūra ir medijos. Romantinės klišės. Realizmo literatūra ir medijos. Tikroviškumo problema. Rašytojai žurnalistai.	2	1	2				5	15	Romantiniai motyvai: F. R. de Chateaubriand'o „Renė“, Ch. Baudelaire'o poezijos analizė, santykis su šiuolaikinėmis medijomis. G. Flaubert'o „Ponia Bovari“ analizė (kūrinys ir jo ekranizacija). B. d'Aurevilly „Gražiausia Don Žuano meilė“ analizė (lyginimas su kitais kūriniais Don Žuano tematika).
5. Modernizmo literatūra ir medijos. Literatūra ir filosofija, mokslas, muzika, skulptūra, dailė, fotografija, kinas.	2	1	2				5	15	M. Prousto romanas „Prarasto laiko beiškant“ („Svano pusėje“) ir atminties tema literatūroje ir medijose. Literatūra ir fotografija: A. Bretono „Nadža“ ir intermedialusis pasakojimas
6. Postmodernizmo literatūra ir medijos. Metaliteratūriniai žaidimai, ironija. Literatūra ir intermedialus menas. Literatūra ir reklama. Šiuolaikinė literatūrinė žurnalistika, žurnalistika literatūroje. Žurnalistinio romano samprata. Literatūra ir literatūriškumas internetinėje erdvėje. Apibendrinimas.	4	1	4				9	30	Kūrinys ir jo ekranizacija: Romain Gary „Aušros pažadas“ / Umberto Eco „Rožės vardas“ / F. Beigbender romanas „14,99 €“. U. Eco romanas „Nr. 0“ / M. Houellebecqo romanas / P. Modiano romanas (pasirinktinai). Umberto Eco arba kito rašytojo (pasirinktinai) žurnalistika. Cz. Miloszo kūryba ir jos atminties ženklai Vilniuje / Jono Meko filmas ir poezija. Naujausia lietuvių literatūros knyga (pasirinktinai): recenzija / pokalbis su autoriumi
		1					1	10	Pasiruošimas baigiamajam darbui
Iš viso	12	6	12				30	100	

Vertinimo strategija	Svoris proc.	Atsiskaitymo laikas	Vertinimo kriterijai
Komandinės ir individualios užduotys	50 %	Semestro metu pagal tvarkaraštį	Individualus ir grupinis pristatymas seminarų metu pagal iš anksto VMA aplinkoje pateiktą užduotį ir literatūros šaltinius. Vertinamas gebėjimas argumentuotai analizuoti pateiktus verbalinius ir vizualinius objektus, korektiškas terminų vartojimas, teorinių šaltinių aptarimas, teorinių žinių siejimas su praktinėmis situacijomis. Seminarų lankymas privalomas. Praleidus daugiau nei vieną seminarą be pateisinamos priežastis ir už jį neatsiskaičius, visas kursas vertinamas neigiamai. Neatlikus komandinės ir individualios užduoties, kaupiamasis balas neskaičiuojamas.

Baigiamasis darbas: atlikta ir viešai apginta literatūros kūrinio ir intermedialaus atvejo analizė (rašto darbas)	50 %	Egzaminų sesijos metu	Pranešimo struktūra, turinio išsamumas ir aiškumas, naudoti šaltiniai ir jų analizės lygmuo, išvadų pagrindimas, gebėjimas aiškiai ir argumentuotai pristatyti ir atsakyti į klausimus iš pateikto pranešimo, paskaitų ir seminarų medžiagos. Neatlikus ir nepristačius pranešimo, visas kursas vertinamas neigiamai ir kaupiamasis balas neskaiciuojamas.
---	------	-----------------------	--

Autorius (-iai)		Leidimo metai	Pavadinimas	Periodinio leidinio Nr. ar leidinio tomas	Leidykla ar internetinė nuoroda
Privaloma literatūra					
1.	Braunstein F., Bernard P.	2004	Visuotinės kultūros istorija. Istorija. Religija. Filosofija. Literatūra. Menas. Mokslas (Iš prancūzų kalbos vertė V. Baranauskas, G. Dručkutė, K. Žilionis)		Vilnius: Kronta
2.	Astrid Ensslin, Julia Round, Bronwen Thomas	2023	The Routledge Companion to Literary Media		New York: Routledge
3.		2015	Handbook of Intermediality – Literature – Image – Sound – Music		De Gruyter, https://books.google.lt/books?id=7OoxCgAAQBAJ&printec=frontcover&dq=literature+intermediality&hl=lt&sa=X&ved=2ahUKEwizgaS9r9LsAhWJM-wKHSEoCdIQ6AEwA3oEC AUQAg#v=onepage&q=literature%20intermediality&f=false
4.		2016	The living handbook of narratology		https://www.lhn.uni-hamburg.de/contents.html
5.		2015	AVANTEKSTAS Lietuviškų literatūros mokslo terminų žodynas (Intermedialumas ir kt.)		http://www.avantekstas.flf.vu.lt
Papildoma literatūra					
1.	John Pier	2017	„Pasakojimas tarp transtekstualumo ir intermedialumo“ (iš anglų k. vertė D. Cidzikaitė, mokslinis redaktorius D. Vaitiekūnas) // Žmogus ir žodis: mokslo darbai. Literatūrologija	T. 19, Nr. 2	https://portalcris.vdu.lt/server/api/core/bitstreams/953ea867-0bd8-4812-805e-7aba4063177f/content
2.	Umberto Eco	2017	Pape Satan aleppe: takios visuomenės kronikos (iš italų k. vertė I. Tuliševskaitė)		Vilnius: Tyto alba
3.	Umberto Eco	2013	Histoire de la beauté		Paris : Flammarion
4.	Umberto Eco	2011	Histoire de la laideur		Paris : Flammarion
5.	Irina Melnikova	2016	Literatūros (inter)medialumo strofos, arba Žodis ir vaizdas		Vilniaus universiteto leidykla
6.	Umberto Eco	1997	Menas ir grožis viduramžių estetikoje (iš italų kalbos vertė J. Vilimas)		Vilnius: Baltos lankos
7.	Dainius Vaitiekūnas	2014	Lietuvių literatūra ir reklama		Vilnius: Edukologija
8.	Jacques le Goff	2003	Viduramžių vaizduotė (iš prancūzų kalbos vertė D. Bučiūtė)		Vilnius: Alma littera
9.	Peter Burke	1992	Renesansas (iš anglų kalbos vertė A. Grigaravičiūtė)		Vilnius: Pradai
10.	Anne – Laure Angoulvent	2005	Baroko dvasia (iš prancūzų kalbos vertė G. Dručkutė)		Vilnius: Baltos lankos
11.	Ulrich Im Hof	1996	Švietimo epochos Europa (iš vokiečių kalbos vertė N. Daujotytė)		Vilnius: Baltos lankos
12.	William Vaughan	2000	Romantizmas ir menas (vertė I.		Vilnius: R. Paknio leidykla

			Varnaitė)		
13.	Amy Dempsey	2014	Modernusis menas (iš anglų k. vertė V. Bučys)		Vilnius: Kitos knygos
14.	Amy Dempsey	2019	Siurrealizmas (iš anglų k. vertė I. Jomantienė)		Vilnius: Kitos knygos
15.	Chris Rorrighes, Chris Garrat	2013	Modernizmas. Įvadas (iš anglų k. vertė M. Burokas)		Vilnius: Modernaus meno centras
16.	Richard Appignanesi ir kt.	2014	Įvadas į postmodernizmą (iš anglų k. vertė M. Burokas)		Vilnius: Modernaus meno centras
17.		2016	Literature in Contemporary Media Culture– Technology – Subjectivity- Aesthetics		John Benjamins, https://books.google.lt/books?id=JQV1CwAAQBAJ&printsec=frontcover&hl=lt&source=gbs_ge_summary_r&cad=0#v=onepage&q&f=false
18.	Michael D'Arcy, Mathias Nilges	2015	The Contemporaneity of Modernism: Literature, Media, Culture		https://books.google.lt/books?id=7sLMCgAAQBAJ&printsec=frontcover&dq=media+literature&hl=lt&sa=X&ved=0ahUKEwiwj8Kq44DgAhUDDCwKHbhJDpIQ6AEIPDAD#v=onepage&q=media%20literature&f=false
19.		2011	Releasing the Image– From Literature to New Media		Stanford University Press, https://books.google.lt/books?id=OhB8O3cE9oUC&printsec=frontcover&hl=lt&source=gbs_ge_summary_r&cad=0#v=onepage&q&f=false
20.	Jean-Claude Carrière, Umberto Eco	2011	Nesitikėkite atsikratyti knygų (iš prancūzų kalbos vertė E. Macevičiūtė, A. Macevičius)		Vilnius: Žara